

Všechromský zpravodaj č.4

30.červenec 2006

Vážení spoluobčané,

Vítám Vás při čtení dalšího čísla Všechromského zpravodaje , který je tentokrát z velké části zaměřen na historii Všechrom . Doufáme, že čtení bude zajímavé jak pro starousedlíky, kteří některé události znají nebo i pamatují , tak i pro nové obyvatele ,kteří znají již jen současnou podobu Všechrom. Údaje, které zde uvádíme jsou čerpány jednak z knihy Kapitoly z dějin Říčan a jednak z fotokopie Pamětní knihy obce Všechrom.

Přesné datum založení Všechrom není známo, ale již ve 12 století stávala ve Všechromech zemanská tvrz- přesné místo není známo – jako pravděpodobná místa jsou uváděna buď kopec Horka a nebo místo naproti bývalé obecní škole. Vladykové ze Všechrom ,v té době nevelké vsi s 10 statky, se však objevují na historické scéně poprvé v r 1237 ,kdy Petr ze Všechrom se uvádí jako svědek v řadě listin, ale do českých dějin vstoupili až jeho tři synové Ondřej, Slávek a Diviš a to v souvislosti s nebezpečným konfliktem mezi králem Václavem I a jeho synem Přemyslem v letech 1247 – 1251. Ondřej ze Všechrom patřil mezi nejvěrnější stoupence mladého, sotva dvacetiletého Přemysla a když se ten pak stal českým králem, Ondřej zůstal na královském dvoře v Praze jako přední a nepostradatelný králův komorník a rádce a nakonec jako nejvyšší komorník. Ještě v roce 1271 chtěl ze své funkce odvrátit hrozící válku Přemysla Otakara II s německým císařem, avšak bez úspěchu. Když pak král na Moravském poli ztratil život. Ondřej ze Všechrom již asi nežil. Na královském dvoře byl v té době také i jeho bratr Diviš, který se vyznamenal ve vojsku krále Přemysla Otakara II v bitvě u Muhldorfu a poté nastoupil do funkce truksasa tj. králova osobního jídlonoše. Zásluhy obou bratrů pak zúročil Oldřich, syn Slávka ze Všechrom, který byl pasován na rytíře a byl odměněn darem vskutku královským – dostal od krále v léno hrad Křivosoudov s velkým panstvím. Zemřel však bez dětí a hrad přešel do jiných rukou. Slávy největší pak dosáhl syn Diviše ze Všechrom - Oldřich, o němž se historické dokumenty z r. 1298 zmiňují jako o panu Oldřichu, synu zemřelého Diviše, maršálku království českého. Tragické období českých dějin 1306 – 1310, tedy období faktického bezvládní mezi smrtí krále Václava a nástupem krále Jana Lucemburského se stalo pro pana Oldřicha , bývalého maršálka a pak zemského soudce zřejmě rozhodující, neboť v roce 1309 je doložen výslovně jako pán z již existujících Říčan a jako soudce zemský a později jako nejvyšší sudí Českého království., kterým byl až do své smrti r. 1325. Po králi Janu Lucemburském, po nejvyšším pražském purkrabím Hynkem Berkou z Dubé a po nejvyšším komorníkovi Petrovi z Rožmberka byl tedy čtvrtým mužem v království a jako potomek rodu vladyků ze Všechrom se stal zakladatelem panského rodu rytířů ze Říčan, existujícího až do roku 1806 a jejich rodový znak –trojlíst na červeném štítě byl pečetí Ondřeje ze Všechrom. K tomuto lze ještě dodat, že populační a politickým význam rodu pánů ze Říčan byl ve 13, 14 a 16 století zcela výjimečný z ohledem na jejich kořeny v prostém vladyckém rodu ze Všechrom.

Všechromy pak od 15.století až do roku 1672 patřily klášteru Sv.Anny v Praze a pak až do roku 1850 k panství předbořskému -v té době čítala obec 22 čísel popisných.

Další údaje pak jsou čerpány z kroniky obce – bohužel jen z fotokopie, která je místy nečitelná a je velmi smutné, že osud originálu je dosud nejasný, doufáme však že tento cenný dokument bude vrácen obci.

Kronika Všechrom popisuje období od r. 1925 až do roku 1935 a obsahuje částečně i významné události data staršího – lze uvést například založení spolku hasičského r. 1884 - letošní rok je tedy pro místní hasiče 122 let od založení a jako trvalá památka je „Hasičárna „/ pochopitelně ne původní stavba/ na návsi dodnes, stavba budovy školní r,1905 - v té době měly Všechromy jenom 30 popisných čísel a počet obyvatel cca 130 - skoro všechny usedlosti byly rolnické přesto zde byli dva obchodníci provozující i činnost hostinskou, dále pak 2 železniční dělníci, 2 tesaři a jeden zedník .V roce 1921 však Všechromy už měly 160 obyvatel a 31 popisných čísel. Další významné události byly - založení divadelnického ochotnického spolku r. 1908 , zřízení obecní knihovny , dožínková slavnost r. 1912., zřízení obecního hřbitova r.1924-do hradební zdi byly zazděny 2 lahve - jedna s mincemi a druhá s listinou pro budoucí generace Všechrom., dále jsou zmíněna jména prvních starostů a to od roku 1894 počínaje panem Šustou, panem Šťastným, panem Plíhalem a panem Javůrkem do roku 1923.Od roku 1925 kronika zaznamenává podrobněji události v obci, hospodaření s obecním majetkem, kulturní a spolkovou činnost, úrodu , výnosy z daní, změny v počtu obyvatel atd.

Připomenutím těchto údajů z minulosti nechceme v žádném případě propagovat jakési staromilství, chceme nabídnout srovnání se současným obdobím, kdy tvář obce se výrazně změnila a střídavě po obdobích stagnace či růstu došlo zejména v posledních 10 letech k velkému rozvoji obce - v roce 1981 bylo čísel popisných 39 , nyní je to již přes 60 a zdaleka to není číslo konečné.Některé rolnické usedlosti jsou stále v původním stavu, jiné jsou přestavěné a například bývalé č.14 –obecní domek, nazývaný také jako pastouška, je změněn téměř k nepoznání a nové domy, postavené ve Všechromech jsou utěšeného stavu a jen těžko by bylo vybrat ten nejhezčí. Jako příklad citlivé rekonstrukce můžeme uvést čp.18 stavení bývalého domkáře , kde žije rodina Hnátkova- musíme se zde zmínit o sbírce starožitných předmětů, které mají vztah k životu na vesnici a také o unikátní zahradě včetně malého jezírka, kde spousta květin a rostlin připomíná malou botanickou zahradu a svědčí o pracovitosti celé rodiny.

Z původních 16 rodů, jak jsou zaznamenány v r. 1925 / dnes však přesně nevíme, zda např., rod Komárkovi, který sídlil v číslech 4,5,12,28 a 29 je podle příbuzenských vztahů, nebo je to shoda jmen/ dnes v obci žijí trvale potomkově zhruba 8 rodů, další se vracejí pouze na víkendy, někteří jako např. p.Urban, i když zde již nebydlí, svůj vztah k obci pociťuje stále. Nelze zde vyjmenovat všechny vynikající občany, kteří ve Všechromech žili, ale můžeme vzpomenout na příklad na p. Nedbala a jeho ovocné sady, které jsou velmi známé v širém okolí. Co se týká způsobu obživy občanů vesnice, pak původní zemědělství je zcela na ústupu/ v podstatě je zde pouze jediný / a v katastru obce se rozvíjejí rozmanité druhy podnikatelských aktivit jak velkých podniků tak i jednotlivých občanů. To vše by mělo působit na rozvoj obce nejen materiální, ale i po stránce společenské, a k tomu směřuje i činnost Osadního výboru, tak aby významu obce odpovídal i vzhled obce a aby obyvatelé Všechrom, jak starousedlíci tak i noví obyvatelé cítili, že žijí ve své obci, která má svou historii a svou pamět a taky svou budoucnost.

Původní zakladatel Všechrom sice vybral krajinu trochu drsnějšího podnebí / nadmořská výška je asi 400 m/ za to však za jasných dnů je překrásný pohled k severu a severozápadu a spatřili lze obrysy hor krkonošských, jizerských a lužických, z českého středohoří pak Milešovku a ještě jiné vrchy - *toto je citace z kroniky Všechrom*.

Lze jen dodat, že zakladatel určitě netušil, že vybral tak šťastnou polohu, že jméno Všechromy bude ještě za 800 let prostřednictvím dálnice znát tolik lidí. Každá mince však má 2 strany a v životě je vždy něco za něco a tak i blízkost dálnice má své negativní dopady, ale to už je téma na některé z dalších čísel.

Závěrem ještě krátce ze schůzky OV ze dne 28.července- bude podána žádost o změnu dopravního značení u přejezdu u Hladíků /znění dopisu je na vývěsce na návsi/, další projednávané záležitosti se týkaly obnovení zvoničky, vyvrtání studny u Hasičárny, vyřazení starých knih z bývalé knihovny, komunální volby, návrh na svolání veřejné schůze – po upřesnění termínu budou občané včas informováni.

Dále děkujeme všem, kteří se podíleli na instalaci basketbalového koše na návsi.

Znovu připomínáme, že uvítáme každý námět na vylepšení zpravodaje, je možné i inzerovat své služby, Náměty ke zlepšení života v obci může podávat každý občan ke každému členu osadního výboru.

Všem občanům Všechrom přejeme, aby zbytek léta přinesl méně tropických veder, kterých jsme si všichni užili více než dost.

Za osadní výbor

Jitka Zemličková, Karel Semerák a Růžena Tintěrová

